

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XXXIII. — Izdan in razposlan dne 4. aprila 1906.

Vsebina: (Št. 77 in 78.) 77. Ukaz o uredbi službenih razmer poštних oficijantov, poštних aspirantov in poštних pomočnikov. — 78. Ukaz o ravnanju z upravičenimi podčastniki gledé prošnje za mesta poštних asistentov, oziroma poštних oficijantov.

77.

Ukaz trgovinskega ministrstva z dne 3. aprila 1906. l.

o uredbi službenih razmer poštних oficijantov, poštних aspirantov in poštних pomočnikov.

Na podstavi Najvišjega sklepa z dne 1. aprila 1906. l. se ukazuje tako:

Člen I.

„Normalna določila o službenih razmerah poštних oficijantov, poštних aspirantov in poštних pomočnikov“, ki se razglašajo s tem ukazom, naj stopijo v moč s 1. dnem marca 1906. l.

Člen II.

Tako v tem ukazu kakor v normalnih določilih je z izrazi „poštni oficijanti“, „poštni aspiranti“, „poštni pomočniki“ itd. umevati tako moške kakor ženske uslužbenke dotične kategorije, ako se posamezna določila niso posebej izdala le za osebe enega ali drugega spola.

Člen III.

V okraju vsakega poštnege in telegrafskega ravnateljstva tvorijo vsa v dotičnem okraju z 28. dnem

februarja 1906. l. sistemizovana mesta poštних pomožnih uradnikov ter poštних in telegrafskih manipulantk stanje sistemizovanih mest poštних oficijantov za prvo sestavo staleža poštних oficijantov.

Člen IV.

V staležu moških poštних oficijantov je prevzeti vse moške, z 28. dnem februarja 1906. l. na sistemizovanih mestih nahajajoče se poštne pomožne uradnike tako, da je imenovati poštne pomožne uradnike I. razreda za poštne oficijante I. razreda, poštne pomožne uradnike II. razreda za poštne oficijante II. razreda in začasne poštne pomožne uradnike za poštne oficijante III. razreda in sicer v številu dosedanjih presežek službenega časa za pripad višjih plačnih stopenj.

Da se izenačijo po tem v posameznih razredih podajajoči se resnični staleži nasproti dolžnemu staležu, ustanovljenemu s § 20 normalnih določil, se izdadó posebne odredbe.

S poštними pomožnimi uradniki, kar jih je nad stalež, je gledé imenovanja za poštne oficijante v zmislu v prvem odstavku izdanih določil ravnati enako kakor s tistimi, ki so nameščeni na sistemizovanih mestih, vendar jih je imeti po § 59 normalnih določil nad stalež.

Člen V.

Z 28. dnem februarja 1906. l. na sistemizovanih mestih nameščene poštne pomožne uradnice je imenovati za poštne oficijantke in jih uvrstiti v tisti

starostni razred, ki ustreza celoti službenega časa, ki so ga prebile doslej, vse eno ali v kakem državnem poštnem uradu v lastnosti kandidatke ali poštne in telegrafske manipulantke ali v kakem razrednem poštnem uradu; pri tem je treba všeti eventualen presežek službenega časa za pomaknitev v prihodnji višji starostni razred.

V razrednih poštah uradih prebiti službeni čas je vračunati po ceni, merodajni za izvršitev ukaza trgovinskega ministrstva z dne 26. septembra 1902. l. (drž. zak. št. 186).

Gledé poštah pomožnih uradnic, ki so nad stalež, naj se zmislu primerno uporablja v zadnjem odstavku člena IV ukrenjeno določilo.

Člen VI.

S poštah pomožnimi uradnicami, prevzetimi v stalež poštah oficijantk v zmislu člena V, kojih sedanja plača je večja nego po njihovi uvrstitvi v starostne razrede pripadajoča plača, je ravnati gledé izmere plače in pokojninske podstave po določilih, veljajočih sedaj za razred staleža poštah pomožnih uradnikov, kateremu pripadajo 28. dne februarja 1906. l. (§§ 26 in 27 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 26. septembra 1902. l. [drž. zak. št. 186] in § 6 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 21. maja 1903. l. [drž. zak. št. 108]) in to dotlej, da prestopijo v starostni razred, ki jim zagotavlja vsaj enako veliko plačo in vsaj enako veliko pokojninsko podstavo.

Člen VII.

Z 28. dnem februarja 1906. l. na sistemizovanih mestih nameščene poštne in telegrafske manipulantke je imenovati za poštne oficijantke in jih uvrstiti v starostni razred, ki ustreza njihovu službenemu času.

Ob tej uvrstitvi v starostne razrede je treba upoštevati tako po določilih ukaza trgovinskega ministrstva z dne 31. julija 1898. l., št. 44615 (p. in t. uk. št. 79) všetni službeni čas, kakor tudi morda prebiti službeni čas poštah pomožnih uradnikov (poštah odpravnikov) in sicer ta čas po ceni, merodajni za izvršitev ukaza trgovinskega ministrstva z dne 26. septembra 1902. l. (drž. zak. št. 186) in eventualen presežek službenega časa vračunati za pomaknitev v prihodnji višji starostni razred.

Člen VIII.

Poštne in telegrafske manipulantke, ki dobiyajo sedaj več dnevščin, oziroma mesečne plače nego bi znašala na leto računjeno njihova bodoča plača (vštevši eventualno službeno doklado po § 35, št. 3 norm. dol.), dobijo večji znesek kakor dopolnilno doklado, ki jo je po meri dosege višje plače primerno zmanjšati, oziroma povsem ustaviti.

Člen IX.

Poštah pomožnim uradnicam II. razreda in stalnim poštah in telegrafskim manipulantkam, ki se po členih V in VII še ne uvrsté v VIII. ali kak višji starostni razred, se varuje njihova stalna službena lastnost.

Člen X.

Poštah in telegrafskim manipulantkam, kojih sedanja pokojninska podstava je višja nego po dotičnem starostnem razredu pripadajoča pokojninska podstava, se varuje ta višja pokojninska podstava, ako plačujejo primerne višje pokojninske prispevke, dotlej da se pomaknejo v starostni razred s pokojninsko podstavo, presegajočo to izmero.

Da se poterja pristojbina za podelitev službe, ki jo morajo plačati poštne in telegrafske manipulantke, se lahko podaljša plačevanje pri zneskih med 10 in 50 kronami na 12 mesečnih obrokov, pri višjih zneskih na 36 mesečnih obrokov.

Člen XI.

Z 28. dnem februarja 1906. l. je skleniti imenik čakalcev, ki ga je pisati po § 13 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 26. septembra 1902. l. (drž. zak. št. 186), ter zabeležek o prosilkah za mesta poštah in telegrafskih manipulantk.

V imenik čakalcev za moške čakalce, ki ga je sestaviti po § 10 normalnih določil, naj se prestavijo vsi v dosedanem imeniku čakalcev vpisani čakalci moškega spola v svojem dosedanem redu.

V imenik za ženske čakalce je vzprejeti tako v sedanjem imeniku čakalcev vpisane čakalke, in sicer po njihovem sedanjem redu, kakor tudi vse za mesta poštah in telegrafskih manipulantk zabeležene prosilke. Poslednja skupina naj se uvrsti v razmerju k prvi skupini, zmislu primerno uporablja § 10

normalnih določil; pri tem veljaj v tistih primerih, v katerih se je vršil pred preskušnjo učni tečaj, rok preskušnje z rokom preskušnje poštних pomožnih uradnikov istega letnika za enotni rok, glede preskušenj brez učnega tečaja pa je za vrstitev merodajen dan opravljene preskušnje. Dosedanja uporaba prosilk za mesta poštних in telegrafskih manipulantov kakor kandidatki je vpisati v novem imeniku čakalcev enako kakor uporabo čakalcev za poštne aspirante.

Člen XII.

Iz zabeležka za mesta poštних in telegrafskih manipulantov v imenik za ženske čakalce prenesene prosilke so oproščene prakse in preskušnje, omenjene v § 5 do 9 normalnih določil.

Člen XIII.

Kandidatkam se všteje za pripad višje stopnje dnevsčin in za uvrstitev v starostni razred o priliki imenovanja za poštno oficijantko službeni čas, ki so ga prebile v državnih poštних uradih kakor kandidatke, ter eventualni službeni čas poštних aspirantov (poštних odpravnikov), ta čas po cenitvi, merodajni za izvršitev ukaza trgovinskega ministrstva z dne 26. septembra 1902. l. (drž. zak. št. 186).

V enakem zmislu se všteje poštним aspirantkam eventualen službeni čas kakor kandidatki.

S poštными aspirantkami in poštными odpraviteljicami, prenesenimi iz sedanjega imenika čakalcev v imenik za ženske čakalce, je ravnati po določilih § 29 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 26. septembra 1902. l. (drž. zak. št. 186), če so v posameznem primeru ugodnejša.

Člen XIV.

Tistim čakalcem, ki se prevzamejo v novi imenik čakalcev in ki so bili s 30. dnem septembra 1902. l. vpisani v staležu poštних odpravnikov, se všteje o priliki, ko se imenujejo za poštne oficijante, oziroma o priliki njih uporabe za poštne aspirante, za vrstitev v staležu, oziroma za pripad višjih stopenj plačila, oziroma dnevsčine:

I. Od časa, minolega do 30. dne septembra 1902. l.:

1. gledé moških čakalcev:

a) ob imenovanju za poštne oficijante III. razreda ali ob uporabi za poštne aspirante ves od datuma vrstitve minoli čas;

b) če se imenuje za poštne oficijante II. razreda, kar je čez 10 let;

c) če se imenuje za poštne oficijante I. razreda, kar je čez 16 let;

2. gledé ženskih čakalcev ves od datuma vrstitve minoli čas.

II. Od 1. dne oktobra 1902. l. minoli čas, izvzemši eventualni čas vojaške prezentne službe.

Člen XV.

Ako bi se vsled določil člena XIV v I. in II. razredu staleža poštних oficijantov v primeru k ustanovljenemu številu (§ 20 norm. določil) pokazal kak presežek, je presežna mesta zenačiti s tem, da se za sedaj ne zasede primerno število mest poštних oficijantov III. razreda, in jih o priliki prihodnje ali kake naslednje uravnave staleža (§ 24 normalnih določil) zopet vstaviti.

Člen XVI.

Prosilci za mesta poštних oficijantov, ki so bili že pred 30. dnem septembra 1902. l. nameščeni za poštne ekspedijente in opravljajo službo osebno, pa ne pripadajo stanu poštних odpravnikov, oziroma poštних pomožnih uradnikov, so oproščeni v § 2 normalnih določil pod št. 6 omenjenega dokaza ter v § 7 normalnih določil predpisane prakse in so neposrednje pripuščeni k preskušnji, oznamenjeni v § 9 normalnih določil.

Za take prosilce tudi ne velja v § 6 normalnih določil gledé maksimalne starosti določena omejitev.

Člen XVII.

Poštni oficijanti (poštni odpravniki), ki so napravili do 28. dne februarja 1906. l. prometno preskušnjo z dobrim uspehom, ostanejo upravičeni, da prosijo za službe poštних asistentov, tudi če ne ustrezajo zahtevam, stavljenim gledé šolske izomike v § 40 normalnih določil.

Ako se mesta poštних asistentov ne podeljujejo upravičenim podčastnikom (§ 62 normalnih določil in člen VIII ukaza trgovinskega ministrstva z dne 3. aprila 1906. l. [drž. zak. št. 78]), se, dokler se drugače ne ukrene, ne nameščajo več po ravnatelj-skih okrajih, temveč enotno za cel upravni okoliš in se bo pri tem oziralo na omenjene poštne oficijante poleg poštних praktikantov, obojestransko ozi-raje se na predizobrazbo, na cenilo, doseženo pri prometni preskušnji, in na službeno kvalifikacijo.

V ta namen se pišejo v trgovinskem ministrstvu konkretni zabeleži gledé poštne praktikanov in zgoraj omenjenih poštne oficijantov.

Člen XVIII.

Gledé poštne pomožne uradnikov (poštne odpravnikov), ki so bili s 30. dnem septembra 1902. l. nameščeni za poštne ekspedijente, se zmislu primerno uporabljajo v § 60 normalnih določil ukrenjeni zaukazi.

Člen XIX.

Ob namestitvi, ki se zgodi na podstavi prejšnjega razglasa natečaja, in sicer:

1. mest poštne ekspedijentov pri poštne uradih III. razreda 4. do 6. stopnje, pri kateri je uvedena telegrafska služba;

2. mest poštne ekspedijentov pri poštne uradih III. razreda 1. do 3. stopnje sploh;

3. poštarskih mest II. razreda je treba, izbiraje med upravičenimi prosilci, za katere je šteti poštne oficijante, v razvidnostni zabeležek za kvalifikovane poštne pomočnike vpisane poštne pomočnike in v imeniku čakalcev vpisane čakalce, ravnati po naslednjih načelih:

I. Namestuje mesta poštne ekspedijentov je ne gledé na druge za medsebojno presojo posameznih prosilcev merodajne okolnosti in ne gledé na posebno okolnost specialne sposobnosti kakega določnega prosilca za dotično službo, izbirati med prosilci praviloma po službeni starosti in sicer brez ozira na spol prosilcev.

II. Namestuje poštarska mesta je po navodilih, danih v § 13 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 19. maja 1900. l. (drž. zak. št. 87) I, št. 3, ravnati tako, da je gledé medsebojnega vrstitevne razmerja prosilcev šteti poštne oficijante I. razreda in poštne oficijantke I. do VI. starostnega razreda za eno skupino; poštne oficijante II. razreda in poštne oficijantke VII. in VIII. starostnega razreda in poštne oficijante III. razreda in poštne oficijantke IX. do XI. starostnega razreda po eno skupino, v kateri se določa medsebojna vrstitev z dolžino v tej skupini prebitega, oziroma vstevnega službenega časa.

Ta določila naj se ne uporabljajo na tista poštarska mesta II. razreda, ki se nameščajo v zmislu § 7 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 27. junija 1900. l. št. 33543 (p. in t. uk. št. 50).

Kvalifikovane poštne pomočnike je treba upoštevati po vrstivni, ki bi jim šla, ako bi se uvrstili v stalež poštne oficijantov.

Člen XX.

Oproščeni, da jim ni treba delati v § 23 normalnih določil omenjene preskušnje, so:

1. Poštne oficijanti, ki so prebili prometno preskušnjo;

2. poštne odpravniki, ki so bili s 1. dnem oktobra 1902. l. imenovani za poštne pomožne uradnike I. ali II. razreda;

3. čakalci, ki imajo starejši vrstitveni datum nego katerikoli pod št. 2 omenjenih poštne odpravnikov istega ravnateljkega okraja.

Člen XXI.

Poštne oficijanti I. razreda in poštne oficijantke VIII. do I. starostnega razreda, ki so preskušeni le za eno službeno stroko, so gledé pomaknitve v višjo plačilno stopnjo, oziroma v višji starostni razred oproščeni dosege dvojne usposobljenosti.

Člen XXII.

Po § 59, zadnjem odstavku normalnih določil dedno nameščenim ali po pogodbi puščenim poštarjem ter poštne ekspedijentom naložena dolžnost povračati prejemke, ki se plačujejo poštne upravnikom pri dotičnih uradih v njihovi lastnosti kakor poštne oficijantom, se gledé dedno nameščenih ali po pogodbi puščenih poštarjev ter tistih poštne ekspedijentov, s katerimi se je sklenila službena pogodba pred 1. dnem oktobra 1902. l., omejuje v toliko, da morajo to povračilo plačevati samo v višini, ki jo določi poštne in telegrafsko ravnateljstvo med 70 in 90 odstotki njihovega plačila (vštevši eventualno telegrafsko doklado).

Člen XXIII.

Poštne odpravniki, ki so ostali v imeniku čakalcev, obdržé, dokler se ne izbrišejo iz njega, *ad personam* naslov „poštne odpravnik“ in imajo z istim uvetom pravico nositi do svojega imenovanja za poštne oficijante službeno obleko, predpisano za poštne odpravnike z ukazom trgovinskega ministrstva z dne 17. februarja 1891. l., št. 774 (p. in t. uk. št. 17).

Člen XXIV.

Določila §§ 40 in 41 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 19. maja 1900. l. (drž. zak. št. 87) o odgovornosti poštarjev za njihove pomožne organe se gledé poštних oficijantov in poštних aspirantov izpreminjajo tako, da so poštarji odgovorni za škodo, povzročeno državnemu zakladu po krivdi označenih pomožnih organov samo v toliko, kolikor bi bil tudi načelnik kakega državnega urada v enakem primeru odgovoren za škodo, ki je nastala državnemu zakladu po krivdi kakega v tem uradu službujočega podložnika.

Člen XXV.

Katere vplive ima vpis poštne pomočnika v „razvidnostni zabeležek za kvalifikovane poštne pomočnike“ gledé zopetnega prevzeta v imenik čakalcev, preračuna službenega časa, varovanja pravice do kompetence in eventualne dosege pravic do preskrbe, se uravna s posebnimi določili.

Člen XXVI.

Z dnem, katerega dobé moč „normalna določila o službenih razmerah poštних oficijantov, poštних aspirantov in poštних pomočnikov“, se razveljavljajo:

1. Ukaz trgovinskega ministrstva z dne 31. julija 1898. l., št. 44615 (p. in t. uk. št. 79) o uravnavi službenega razmerja ženskih delovnih moči, ki službujejo v državnih poštних in telegrafskih uradih, ter ukaza trgovinskega ministrstva z dne 19. marca 1900. l., št. 58585 (p. in t. uk. št. 29) z dne 9. maja 1901. l., št. 18494 (p. in t. uk. št. 47).

2. Ukaz trgovinskega ministrstva z dne 26. septembra 1902. l. (drž. zak. št. 186) o uravnavi službenih razmer poštних pomožnih uradnikov, poštних aspirantov in poštних pomočnikov.

Auersperg s. r.

Normalna določila

o službenih razmerah poštних oficijantov, poštних aspirantov in poštних pomočnikov.

§ 1.

V prometni službi poštnege in telegrafskega zavoda se uporabljajo razen prometnih uradnikov za uradniške pomožne sile:

- a) poštni oficijanti, oziroma poštni aspiranti (§§ 2 do 62),
- b) poštni pomočniki (§§ 63 do 69).

§ 2.

Pogoji za dosego mesta poštnege aspiranta, oziroma poštnege oficijanta so:

- 1. dokaz avstrijskega državljanstva;
- 2. državljanska in moralna neomadeževanost;
- 3. starost med 16 in 35 leti (§ 6, št. 3);
- 4. dokaz telesne pripravnosti in popolne sposobnosti za službo s predložbo izpričevala državnega zdravnika, eventualno s preiskavo po zdravniku zavoda;
- 5. dokaz potrebnega jezikovnega znanja po službeni potrebi;
- 6. dokaz zadostne splošne omike (§ 6, št. 4);
- 7. dokaz o opravljeni predpisani praksi in prekušnji (§§ 5—9).

§ 3.

Ženske osebe morejo dobiti mesto poštnege oficijanta (poštnege aspiranta) le s pogojem, da so samske, vdove ali ločene in vsekakor brez otrok.

§ 4.

Od dosege mesta poštnege oficijanta (poštnege aspiranta) so izključeni:

- 1. Tisti, ki so bili kazensko-sodno obsojeni zaradi kakega hudodelstva ali kakega iz dobičkarije storjenega kaznivega dejanja;
- 2. tisti, ki so zašli v konkurz, dokler traja konkurz;
- 3. tisti, ki so v skrbstvu;
- 4. tisti, ki so bili že nastavljeni v državni službi, pa so bili po svoji krivdi odpuščeni.

Ako bi se bil kdo, ki je bil po teh določilih izključen, nastavlil brez dovolila trgovinskega ministrstva, je treba službeno razmerje smatrati za razvezano, čim se ustanovi ta učin, in dotičnika nemudoma odstaviti od službe brez disciplinarnega postopanja.

§ 5.

Dosega mesta poštnege oficijanta (poštnege aspiranta) je odvisna od ugodnega uspeha poprej vršeče se prakse, ki ima namen prosilce izobraziti v vseh službenih strokah v izmeri, potrebni za njih uporabo.

§ 6.

Gledé pripustitve prosilcev v prakso naj veljajo nastopna določila:

- 1. Pripuščati je prosilce samo v takem številu, da jih bi bilo, kakor je pričakovati, moči namestiti na sistemizovanih mestih v teku prihodnjih 18 mesecev, oziraje se na tiste, ki so morda poprej zaznamovani (§ 10); pri tem se je treba zlasti tudi ozirati na pričakovano rabo moških, oziroma ženskih delovnih moči;

2. med ženskimi osebami se je v sicer enakih razmerah pred vsem ozirati na hčere (vdove, ločene žene) uslužbencev poštne in telegrafskega zavoda, potem državnih uslužbencev (vojaških oseb);

3. v § 2, pod št. 3 ustanovljena minimalna starost mora biti dosežena najdalje ob začetku prakse, oziroma tam označena maksimalna starost še ne sme biti presežena v tem času;

3. prosilci morajo z dobrim uspehom dovršiti štiri letnike kake tuzemske srednje šole (dekliškega liceja) ali vsaj dvarazredno trgovsko šolo ali se izkazati z odpustnico o popolnoma dovršeni meščanski šoli (točka 5 razpisa c. kr. ministrstva za bogočastje in nauk z dne 12. junija 1903. l., št. 22787 [m. uk. št. 36]). V koliko se more šteti obiskovanje drugih učilišč za zadostni dokaz izobrazbe, se uredi posebej.

§ 7.

Praksa trajaj šest mesecev, naj se začne praviloma v oktobru vsakega leta in se deli v dva oddelka, ki trajata vsak po tri mesece.

V prvem oddelku se morajo kandidati posvetiti teoretski in praktični izobrazbi v poštni službi v državnem poštnem uradu, poverjenem z oddajno službo, ali v razrednem poštnem uradu z enakim pravilom, ki je pod vodstvom kakega poštarja ali poštne oficijanta.

Drugi oddelak prakse je dovršiti v kakem državnem poštnem uradu. V tem času morajo prosilci hoditi v tečaj, ki ga imajo prometni uradniki. Ta tečaj ima nalogo prosilce izobraziti v telegrafski (telefonski) službi in popolniti v teoriji poštne službe ter jih seznaniti z osebnimi predpisi, ki jih zadevajo. S tem je v kraju učnega tečaja združiti praktično izobrazbo v telegrafski in telefonski službi.

Izobrazbo v tem delu prakse je prilagoditi potrebi in se lahko po potrebi sestavi posebene učne skupine.

Takim prosilcem, ki so že toliko izobraženi, da se morejo z uspehom porabljeni v službi, se dovoli za dobo njihove uporabe 25 h nagrade za službeno uro.

Za pouk v prvem oddelku prakse morajo praksojemniki položiti naprej učnino v znesku mesečnih 15 K; pouk v drugem oddelku prakse je brezplačen.

§ 8.

Prosilci se uradoma odkazujejo službenim mestom, na katerih morajo opraviti prakso; pri tem je po možnosti vpoštevati želje prosilcev. Na poštnem

uradu II. razreda sme vsak čas delati prakso samo en prosilec, na poštnem uradu I. ali II. razreda smeta delati prakso hkratu samo dva prosilca; določitev števila prosilcev prakse, ki se odkazujejo državnim uradom, naj se ravna po posebnih razmerah dotičnega urada.

Pred nastopom prakse morajo prosilci obljubiti obljubo zvestobe in uradne molčljivosti (glej prilogo 1) v navzočnosti moške priče v roke voditelja urada. Listino o obljubi, katero morajo podpisati obljublajoča oseba, voditelj urada in priča, je vposlati poštnemu in telegrafskemu ravnateljstvu.

Priloga 1.

V času prvega oddelka prakse se prosilci ne smejo pripuščati k samostojnemu oskrbovanju odgovornih opravil.

§ 9.

Ob koncu prakse se morajo prosilci na kraju, v katerem se je dovršil drugi del prakse, podvreči preskušnji iz vseh službenih strok.

Preskušnja se deli v pismeno in ustno preskušnjo, ki je združena s praktičnim poskusom v izvrševanju službe.

Pismena preskušnja je v tem, da se izdela lažja tema iz prometne službe. Ustna preskušnja naj se poleg osebnih predpisov razteza na predpise in navodila poštne službe, na računsko službo in službo poštne hranilnice, na osnovna pravila prometne geografije, zadostno spretnost v oddajanju in sprejemanju telegramov na aparatu, ravnanje z aparati in baterijami, taksovanje telegramov, vstavljanje navadne vmesne in končne postaje; pristojbine in računske predpise telegrafske in telefonske službe.

Preskušnjo je opraviti pred komisijo, ki je sestavljena iz odposlanega ravnateljskega organa kakor predsednika, iz tehniškega uradnika in iz dveh prometnih uradnikov, od katerih mora eden poslovati hkratu za zapisnikarja.

Za preskusno cenilo so ustanovljene tri stopnje („izvrstno usposobljen“, „usposobljen“, „ne usposobljen“). O izidu preskušnje se izda v primeru ugodnega uspeha izpričevalo. V primeru nezadostnega uspeha mora komisija odločiti hkratu glede ponovitve preskušnje; pri tem je ponovitev preskušnje dovoliti ali a) brez ponovitve prakse v dobi treh do dvanajstih mesecev ali b) še le na podstavi celotne ali delovite ponovitve prakse. Dvakratna ponovitev preskušnje je dopustna samo z odobrilom trgovinskega ministrstva.

Odstop v času prakse naredi, da je treba ponoviti prakso; ako prosilec odstopi po končani praksi pred ali med preskušnjo, mora dalje odločiti v prvem primeru poštno in telegrafsko ravnateljstvo, v drugem primeru preskuševalna komisija gledé določitve preskusnega roka po razlikah, ustanovljenih zgoraj za primer, da se preskušnja ponovi.

§ 10.

Prosilce, ki so prebili zgoraj omenjeno preskušnjo, je vzprejeti v „imenik čakalcev“. Ta imenik je pisati tekoče, in sicer v dveh delih ločeno po moških in ženskih prosilcih. Vrstitev v obeh delih imenika se vrši tako, da je od deležnikov istega letnika prakse v okraju vsakega ravnateljstva vrstiti najprej tiste čakalce, ki so preskušnjo opravili z izvrstnim uspehom, potem ostale čakalce istega letnika, ki so dosegli preskusno cenilo „usposobljen“, končno tiste čakalce, ki so prebili preskušnjo še le po ponovitvi. V vsaki teh skupin je vrstiti po času, v katerem so se podale prošnje za pripustitev v prakso. Prosilci, ki so preskušnjo opravili šele na podstavi celotne ali delovite ponovitve prakse, se vrsté z deležniki ponovnega letnika.

§ 11.

V imenik čakalcev vpisani prosilci se uporabljajo ali v lastnosti poštних aspirantov ali tako, da se jim podeli mesto poštnega oficijanta.

V imeniku čakalcev ustanovljenega reda se je vobče držati, kadar se čakalci pozovejo v službeno uporabo, ako službeni oziri ne utemeljujejo, da se zapusti ta red.

Poziv čakalcev v službeno uporabo v lastnosti poštних aspirantov je zaznamovati v imeniku čakalcev, pooditívši kraj in dobo uporabe in stopnjo dnevščine.

Čakalcem je določiti rok, v katerem morajo slušati poziv za nastop službe. Ta rok je ustanoviti po presoji poštne in telegrafskega ravnateljstva, vsekakor pa ne pod 24 urami.

Čakalce, ki poziva za nastop službe ne slušajo v njim stavljenem roku, ne da bi mogli s tehtnimi razlogi (bolezen, izpolnitev kakega roka odpovedi i. e.) opravičiti, zakaj so izostali, je ob prvem takem pri-

meru uvrstiti za vsemi ostalimi čakalci istega letnika prakse, ako se to ponovi, pa jih je izbrisati v imeniku čakalcev (§ 10). O vprašanju, ali se more to, če kdo ni slušal poziva, smatrati za dovolj opravičeno, odloča dokončno poštno in telegrafsko ravnateljstvo.

Taki čakalci se morejo eventualno zopet vzprejeti v imenik čakalcev samo po času njihove vnovične zglasitve, in to, če je po opravi preskušnje, oziroma po zadnji službeni uporabi (§ 12) minula doba več nego treh let, samo na podstavi, da se vnovič opravi poskusna praksa in preskušnja.

§ 12.

Čakalci se uporabljajo v lastnosti poštних aspirantov na pomoč za dobo, dokler se rabijo. S tem ustanovljeno službeno razmerje ni trajno; temveč poštni aspiranti se lahko vsak čas odstavijo od službe brez prejšnje odpovedi:

1. če se vsled izpremenjenih službenih razmer lahko pogrešajo;

2. če se zakrivijo velikih pogreškov zoper službene dolžnosti ali če se v praktični uporabi pokaže njihova popolna nesposobnost za službo.

Odstava ima v primeru, označenem pod št. 2, hkratu za posledico izgubo pričakovanja.

Poštni aspiranti so službeno podrejeni načelnikom (voditeljem) uradov (uradnih oddelkov), katerim so odkazani.

§ 13.

Redna plača poštних aspirantov je dnevščina, ki se izplačuje v mesečnih obrokih po minolem roku.

Prejemek dnevščine je odvisen od pogoja resničnega službovanja, ako gledé tega ni izrečno ustanovljenega kaj drugega.

Poštним aspirantom, ki menjajo službeni kraj v teku mesca, naj se, ako nastane s tem kaka razlika v izmeri dnevščine, izplača vsakočasni višji, oziroma nižji prejemek za razmerni del mesca.

§ 14.

Dnevščino moških poštних aspirantov je odmerjati po naslednjem razkazu:

Stopnja dnevščin	O k r o ž j e							
	I.		II.		III.		IV.	
	razreda aktivitetnih doklad državnih uradnikov							
	K	h	K	h	K	h	K	h
3.	3	—	2	60	2	40	2	20
2.	3	20	2	80	2	60	2	40
1.	3	40	3	—	2	80	2	60

Postavki 3. stopnje dnevščin naj se uporabljajo v prvem in drugem službenem letu, postavki 2. stopnje dnevščin v tretjem in četrtem službenem letu in postavki 1. stopnje dnevščin, ako služi kdo dalje nego štiri leta.

§ 15.

Dnevščino poštних aspirantk je odmerjati po naslednjem razkazu:

Stopnja dnevščin	O k r o ž j e							
	I.		II.		III.		IV.	
	razreda aktivitetnih doklad državnih uradnikov							
	K	h	K	h	K	h	K	h
3.	2	50	2	40	2	30	2	20
2.	2	75	2	60	2	45	2	30
1.	3	—	2	80	2	60	2	40

Postavki 3. stopnje dnevščin se uporabljajo v prvem in drugem službenem letu; postavki 2. stopnje dnevščin v tretjem, četrtem in petem službenem letu; končno postavki 1. stopnje dnevščin, če služi kdo več nego pet let.

§ 16.

Pomaknitev poštних aspirantov v višje stopnje dnevščin (§ 14 in 15) je odrediti uradoma; pri tem

je treba vračuniti vsako resnično uporabo (vseeno ali se je dovršila v državnem poštnem uradu ali v razrednem poštnem uradu).

§ 17.

S podelitvijo mesta poštnega oficijanta stopijo imenovanci v trajno službeno razmerje k državi, ki se more razvezati samo z uveti, navedenimi v teh normalnih določilih; oni postanejo uradniki poštne in telegrafskega zavoda, katerim so podeljene v normalnih določilih navedene prednosti in pravice.

Poštni oficijanti so službeno podrejeni načelnikom (voditeljem) uradov (uradnih oddelkov), katerim so odkazani.

§ 18.

Vsak poštni oficijant dobi o priliki svoje namestitve dekret, v katerem je poočititi kategorijo uslužbenca, potem razred, v katerega se uvršča nameščenec (§ 20, oziroma 26) ter službeni kraj in izmero prejemkov.

Prejem namestilnega dekreta mora imenovanec pismeno potrditi s pristavkom, da je vzel vsebino normalnih določil na znanje.

Pristojbino za podelitev službe, ki gre po zakonu, morajo poštni oficijanti plačati po določilih ukaza trgovinskega ministrstva z dne 26. decembra 1905. l., št. 68.608 (p. in t. uk. št. 132).

§ 19.

Moški in ženski poštni oficijanti naj tvorijo v okraju vsakega poštne in telegrafskega ravnateljstva po en ločen stalež.

§ 20.

V okraju vsakega poštne in telegrafskega ravnateljstva se sestavijo vsi moški poštni oficijanti v stalež, ki se deli v tri razrede; pri tem pride 20 odstotkov moških poštних oficijantov na I. razred, in po 40 odstotkov na II. in III. razred. Presežek, ki se pokaže ob odstotni porazdelitvi, je vsakčas prirediti III. razredu.

§ 21.

Redni prejemek moških poštних oficijantov je letna plača, ki se plačuje v mesečnih obrokih naprej. Višina letne plače se ravna na eni strani po

razredu v staležu (oziroma po službenem času, dovršenem v tem razredu) in na drugi strani po službenem kraju, in sicer po naslednjem razkazu :

Staležev razred	Plačilna stopnja	O k r o ž j e			
		I.	II.	III.	IV.
		razreda aktivitetnih doklad državnih uradnikov			
		k r o n			
III.	3	1.150	1.000	950	900
	2	1.225	1.075	1.025	975
	1	1.300	1.150	1.100	1.050
II.	3	1.500	1.350	1.300	1.250
	2	1.600	1.450	1.400	1.350
	1	1.700	1.550	1.500	1.450
I.	3	1.950	1.750	1.700	1.650
	2	2.100	1.900	1.850	1.800
	1	2.250	2.050	2.000	1.950

§ 22.

Povišba v višji prejemek se mora zgoditi v II. in I. razredu poštne oficijantov po čveterih službenih letih, prebitih v dotičnem razredu.

V III. razredu se uporabljajo postavki 3. plačilne stopnje v prvem in drugem službenem letu, postavki 2. plačilne stopnje v tretjem in četrtem službenem letu in postavki 1. plačilne stopnje v daljšem nego štiriletnem službenem času.

Vštevna za te povišbe, ki jih je ukrepati uradoma, je vsaka dejanska, če tudi v lastnosti poštne aspiranta dovršena službena uporaba.

§ 23.

Za dosego mesta poštne oficijanta I. razreda je treba, da se opravi preskušnja, oznamljena v § 15 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 19. maja 1900 l. (drž. zak. št. 87).

§ 24.

Vsako leto dvakrat, in sicer po dejanskem stanju 31. dne marca in 30. dne septembra naj

poštne in telegrafske ravnateljstva nastavlajo prazna mesta II. in I. razreda v staležu moških poštne oficijantov.

Tistim poštne oficijantom, ki stopijo torej v višji razred, je primerne višje prejemke nakazati v izplačilo od prihodnjega 1. dne aprila, oziroma 1. dne oktobra, ustavivši njihove sedanje prejemke z zadnjim dnem marca, oziroma septembra.

Imenovanja, ki naj se zgodé, je izvršiti brez razglaša konkurza. Pri tem je sicer v obče ravnati po redu v staležu, vendar je vpoštovati tudi kvalifikacijo, šolsko izobrazbo in uspeh preskušnje (§ 9, oziroma § 23).

Ako bi se ob polletnih uravnavah staleža pokazal presežek v I., oziroma II. razredu, je ta presežek izenačiti z manjšimi namestitvami v II., oziroma III. razredu ob tej ali ob naslednji uravnavi staleža.

§ 25.

Mesta poštne oficijantov III. razreda se podeljujejo začasno. Če se poštne oficijanti pomaknejo v II. razred, postane njih namestitev stalna.

§ 26.

Stalež ženskih poštne oficijantov se deli po starostnih razredih. Redni prejemek poštne oficijantk je letna plača, ki se izplačuje v mesečnih obrokih naprej in ki se ravna na eni strani po starostnem razredu in na drugi strani po službenem kraju, in sicer po naslednjem razkazu :

Starostni razred	O k r o ž j e			
	I.	II.	III.	IV.
	razreda aktivitetnih doklad državnih uradnikov			
	k r o n			
XI.	960	910	855	800
X.	1.020	960	900	840
IX.	1.080	1.020	960	900
VIII.	1.200	1.130	1.065	1.000
VII.	1.320	1.240	1.170	1.100

Starostni razred	O k r o ž j e			
	I.	II.	III.	IV.
	razreda aktivitetnih doklad državnih uradnikov			
	k r o n			
VI.	1.440	1.350	1.275	1.200
V.	1.560	1.460	1.380	1.300
IV.	1.680	1.570	1.485	1.400
III.	1.800	1.680	1.590	1.500
II.	1.920	1.790	1.695	1.600
I.	2.040	1.900	1.800	1.700

§ 27.

V starostni razred X se pomaknejo po dveh, v starostni razred IX po treh, končno v starostni razred VII do I po vsakih štirih letih, dovršenih v prejšnem razredu.

Za povišbe, ki jih je ukrepati uradoma, je vstevna vsaka dejanska, če tudi v lastnosti poštne aspirantke dovršena službena uporaba.

§ 28.

Poštne oficijantke se pomikajo v višje starostne razrede vsako leto ob dveh rokovihi tako, da je tistim oficijantkam, ki so do vštetega 30. dne junija, oziroma 31. dne decembra vsakega leta dovršile v zmislu 1. odstavka § 27 za pomaknitev v višji razred potrebno službeno dobo, dati užitek višje plače z naslednjim 1. dnem julija istega leta, oziroma s 1. dnem januarja prihodnjega leta.

§ 29.

Mesta poštних oficijantk se podeljujejo najprej začasno.

Če se pomaknejo v VIII. starostni razred, je poštne oficijantke potrditi stalno.

V VIII. starostni razred naj se pomaknejo praviloma po štirih v IX. starostnem razredu dovršenih

službenih letih (§ 27, odstavek 2 in § 28) in ta povišba je vezana na zadovoljujoče službovanje.

§ 30.

Odhode, ki se podajo v teku leta napram ustanovljenemu skupnemu stanju mest poštних oficijantov, je vsakčas nadomeščati po potrebi in brez ozira na rokove, ustanovljene v § 24, oziroma 28, z imenovanjem primerne števila čakalcev za poštne oficijante.

Pri tem se je med čakalci kolikor moči ozirati najprej na poštne aspirante, ki so že, oziroma so bili v službeni uporabi, v ostalem pa je ravnati po določilih, izdanih v § 10 gledé vrstive; pri tem se je pa ozirati tudi na to, koliko se bo najbrže rabilo moških, oziroma ženskih delavnih moči.

§ 31.

Poštne aspirante je o priliki, ko se prvokrat službeno uporabijo, opomniti na obljubo, storjeno ob pričetku njihove prakse (§ 8).

Poštni oficijanti morajo ob svojem imenovanju priseči službeno prisego (glej prilogo 2), v katerem oziru odredi, kar je potrebno, poštno in telegrafsko ravnateljstvo.

Priloga 2.

Ob povišbi moških poštних oficijantov v II. in I. razred ter o priliki potrditve ženskih poštних oficijantov v stalni lastnosti je službeno prisego zgolj poklicati v spomin.

§ 32.

Pri poštних in telegrafskih ravnateljstvih se pišejo o vseh poštних oficijantih okraja posebne službene in kvalifikacijske tabele:

Te tabele naj obsegajo:

1. Generalije vstevši podatke, nanašajoče se na vojaško službovanje;

2. podatke o naukih, jezikovnem znanju in prekušnjah;

3. povedbo vsakočasnega službenega kraja in načina uporabe;

4. izrek o kvalifikaciji po razpredelkih:

a) marljivost,

b) sposobnosti,

c) uradno vedenje,

d) izvenuradno vedenje, in sicer s stopnjami:

ad a) izredno, dovoljno, malo,

ad b) izvrstno, dobro, malo,

ad c) popolnoma primerno, primerno, manjše primerno,

ad d) brez pritožbe, manjše primerno.

Kvalifikacijske tabele je imeti v razvidnosti; v ta namen morajo:

1. Poštni oficijanti vse izpremembe, ki se pride v njihovih osebnih razmerah, kolikor niso itak uradoma znane, nemudoma naznaniti predstojnemu poštному in telegrafskemu ravnateljstvu;

2. predstojniki vseh uradov, pri katerih se uporabljajo poštni oficijanti (poštarji, predstojniki državnih uradov, eventualno poštni upravniki), podati svojo sodbo o kvalifikaciji dotičnikov po zgoraj označenih razpredelkih, kadar izstopi poštni oficijant iz službe ali, ako med letom ni premenil svoje službe, vsakokrat koncem leta ter jo vposlati poštному in telegrafskemu ravnateljstvu. Poštne upravnike (§ 59) kvalifikujejo nadzorni organi. Od dajaje kvalifikacije je ravnati z največjo vestnostjo, in za to je podajnik kvalifikacije odgovoren pod disciplinarno kaznijo.

Gledé poštних oficijantk je le do vštetega IX. starostnega razreda prirejati letno kvalifikacijo, sicer pa le od primera do primera, kadar prosijo za mesta poštarjev ali poštних ekspedijentov.

Vsakemu poštному oficijantu je na njegovo zaprosilo enkrat na leto naznaniti njega zadevajočo kvalifikacijo; tudi ima pravico v osmih dneh ugovarjati zoper kvalifikacijo po predpisanem službenem potu, o čemer razsoja dokončno poštno in telegrafsko ravnateljstvo; pri tem se lahko naloži kazen za nagajivost v izmeri do 10 K, če je bila reklamacija docela neutemeljena.

§ 33.

Užitek prejemkov poštних oficijantov je vezan na pogoj istinitega službovanja — ne gledé na primere odsotnosti od službe, ki je zavisna od pravilno dokazane bolezni, v redu dodeljenega dopusta ali odhoda v vojaške v primerih, ustanovljenih v § 5 zakona z dne 22. maja 1878. l., drž. zak. št. 59, pod lit. a, b in d (glej prilogo 3).

V ostalem prične prejemek:

1. kadar je kdo imenovan za poštneга oficijanta najnižje plačilne stopnje, s prvim dnem mesca, ki sledi imenovanju;

2. kadar se kdo poviša v višji razred ali pomakne v višji starostni razred, z vsakočasnim rokom uravnave (§ 24 in 28);

3. kadar se kdo poviša v višjo plačilno stopnjo (§ 22), in sicer v III. razredu s prvim dnem mesca, ki sledi dopolnitvi drugega, oziroma četrtega službenega leta; v II. in I. razredu s prvim dnem mesca, ki sledi dopolnitvi štiriletnja.

Prejemke je ustaviti:

1. kadar je kdo imenovan za poštneга asistenta, poštarja ali poštneга ekspedijenta, in pa kadar doseže višje prejemke v staležu poštних oficijantov, s časom ko se nakažejo v izplačilo novi prejemki;

2. kadar kdo odide v vojaško prezentno službovanje, in pa kadar se razveže službeno razmerje (§ 50, 52), s koncem dotičnega mesca.

§ 34.

K izrednim prejemkom (postranskim prejemkom) spadajo:

1. Službene doklade (§ 35);

2. pristojbine za ponočno službo, in sicer za poštne oficijante in poštne aspirante, službujoče pri državnih uradih, v izmeri ustanovljeni z ukazom trgovinskega ministrstva z dne 31. marca 1891. l., št. 51262 iz l. 1890. (p. in t. uk. št. 36 iz l. 1891.) za nižje prometne uradnike, za ostale v izmeri, ustanovljeni s § 9 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 19. maja 1900. l., drž. zak. št. 87;

3. pristojbine za spremljanje voženj, in sicer v primeru nadomestilnega spremljanja uradniških železničnih pošt po izmeri, ustanovljeni za prometne uradnike, ob spremljanju železničnih pošt nižjega reda v izmeri, ki jo ustanovi trgovinsko ministrstvo od primera do primera.

4. Telegrafске tantijeme po posebnih določilih, obstoječih gledé tega.

§ 35.

Službene doklade naj dobivajo:

1. Poštni oficijanti ali poštni aspiranti, ki so nastavljeni za poštne upravnike, upravno doklado, ki znaša pri poštних uradih I. razreda 10 K, pri poštних uradih II. razreda 8 K in pri poštних uradih III. razreda 5 K mesečno;

2. poštni oficijanti, katerim je poverjen zaklep blagajnic ali sozaklep blagajnic, blagajniško doklado mesečnih 5 K in to eventualno kumulativno z upravno doklado;

3. poštni oficijanti in poštni aspiranti, ki so v službi pri sezonskih uradih, v dobi te uporabe službeno doklado v višini 20 odstotkov svoje mesečne plače, oziroma na mesec s 30 dnevi pripadajoče dnevščine, in to eventualno kumulativno z dokladami, oznamenjenimi pod št. 1 in 2. Tisti poštni uradi, pri katerih naj veljajo pod št. 3 oznamenjene doklade, določi trgovinsko ministrstvo od primera do primera.

Pod št. 1—3 oznamenjene službene doklade je po meri resnične uporabe nakazovati v izplačilo mesečno po preteklek roku, in sicer ako pride tako, *pro rata temporis*.

4. poštne oficijantke (poštne aspirantke) v državnih uradih doklade za nadzorovanje, aparate, menjavo, zbiranje in blagajnico po posebnih določilih, obstoječih gledé tega.

§ 36.

Poštnim oficijantom, ki morajo oditi, da odslužijo zakonito vojaško prezentno službo, ostane za dobo tega poziva ohranjeno službeno mesto istega razreda, toda nevštevši časa vojaške prezentne službe za dosego višjih prejemkov (§§ 22 in 24).

§ 37.

Gledé ravnanja s prejemki poštних oficijantov ob odhodu v slučaju mobilizacije, potem če se uporabijo v vojni telegrafski in vojni poštni službi, se ukrenejo posebna določila.

§ 38.

Stalnim poštnim oficijantom se smejo z uveti, obstoječimi za dodeljevanje predplačil za prave državne uradnike, dovoljevati brezobrestna predplačila do največjega zneska trimesečne plače proti vračilu v 20 mesečnih obrokih najdalje.

§ 39.

S pogoji, obstoječimi sploh za podeljevanje obdaril v denarju in podpor, se smejo dovoljevati poštnim oficijantom in poštnim aspirantom obdarila v denarju in podpore.

§ 40.

Poštni oficijanti moškega spola, ki so prebili prometno preskušnjo, se lahko imenujejo za poštne asistente. Da hodijo v poštne in telegrafске učne tečaje, oziroma da napravijo prometno preskušnjo, pa se smejo pripuščati samo tisti poštni oficijanti

moškega spola, ki so dovršili vsaj štiri razrede kake srednje šole ali kako trirazredno trgovinsko šolo, in so dovršili vsaj osem službenih let.

§ 41.

Poštni oficijanti moškega spola imajo pravico nositi službeno obleko, predpisano za z dekretom nastavljene poštarje po § 29 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 19. maja 1900. l., drž. zak. št. 87, z razliko, da je naramne zaklopce obrobati in pritrditi namesto z zlatimi robci s 5 milimetrov širokimi robci iz posrebrene bele kovine in da je za odliko napraviti na naramnih zaklopcih pri poštnih oficijantih I. razreda po tri, pri poštnih oficijantih II. razreda po dvojce rožic, pri poštnih oficijantih III. razreda po eno rožico iz srebra. Te naramne zaklopce je nositi tudi na uniforemskem plašču.

Poštni oficijanti moškega spola so dolžni v notranji uradni službi po določilu točke III ukaza z dne 3. septembra 1890. l., št. 1778 t. m. (p. in t. uk. št. 93) nositi z ukazom z dne 1. septembra 1890. l., št. 1778 t. m. (p. in t. uk. št. 85) uvedeno uniforemsko bluzo z razliko, da je za znamenje odlike napraviti na paroliju, čigar navpični zunanji rob je obrobljen s 5 milimetrov širokim srebrnim traktcem, pri poštnih oficijantih I. razreda po tri rožice, pri poštnih oficijantih II. razreda po dve rožici, pri poštnih oficijantih III. razreda po eno rožico iz srebra.

Poštne oficijantke imajo pravico v notranji uradni službi nositi prej omenjeno uniformsko bluzo; pri tem je gledé znamenj odlike začasne poštne oficijantke enačiti poštnim oficijantom III. razreda, poštne oficijantke starostnih razredov VIII do V poštnim oficijantom II. razreda, končno poštne oficijantke starostnih razredov IV do I poštnim oficijantom I. razreda. Bluzo je čez pas pritrditi s črnim pasom iz usnja, ki se sklene s cesarskim orlom iz bele kovine. Poštne oficijantke nimajo pravice nositi druge uniformske kose. Poštna in telegrafska ravnateljstva lahko po svobodnem preudarku naložijo poštnim oficijantkam dolžnost v notranji uradni službi nositi prej omenjeno bluzo.

Poštnim aspirantom ni dovoljeno nositi službeno obleko.

§ 42.

Poštnim oficijantom lahko na ustno zaprosilo njihovi neposrednji predstojniki naznanivši poštenu in telegrafskemu ravnateljstvu dovolijo v teku leta dopusta do štirinajst dni, če dopušča služba in ne nastanejo stroški za nadomeščanje.

V koliko smejo poštna in telegrafska ravnateljstva dovoljevati poštnim oficijantom dopuste, določa uradni pouk za poštna in telegrafska ravnateljstva.

§ 43.

V primeru odsotnosti od službe, pogojene z boleznijo, je nemudoma podati službeno poročilo, ki ga je potem predložiti predstojnemu poštenu in telegrafskemu ravnateljstvu. Ako traja z boleznijo povzročena odsotnost od službe nad osem dni, je predložiti zdravniško izpričevalo, ako ni preiskave po zdravniku zavoda; da se predloži zdravniško izpričevalo, se lahko zahteva tudi za krajše trajajočo odsotnost od službe.

Za čas bolezni dobivajo poštni oficijanti svoje redne prejemke do dobe šestih mesecev neprikrajšano in nadaljnje tri mesece prikrajšano za 25 odstotkov. Po preteku devetega mesca je ustaviti prejemke.

Poštnim aspirantom se, ako zbolijo, izplačuje dnevsčina v prvih treh mescih v polni izmeri, v prihodnjih dveh mescih pa prikrajšano za 25 odstotkov. Po preteku petega mesca se ustavi dnevsčina.

§ 44.

Določila §§ 14 do 19, 23 do 28, potem 90 do 98 z razpisom trgovinskega ministrstva z dne 16. decembra 1852. l., št. 2649 (p. uk. št. 100) razglasenega službenega reda za uradnike in služabnike, podrejene III. odseku trgovinskega ministrstva (glej prilogo 4), veljajo z mislu primerno za poštne oficijante in poštne aspirante.

Poštni oficijanti in poštne aspiranti so torej zlasti dolžni, dela, ki jih zahteva njim vsak čas izročena služba, opravljati zvesto, marljivo in pošteno po najboljšem vedenju in znanju in si vestno pridobiti za to potrebne znanosti in spretnosti. Odgovorni so za brzo in točno izvrševanje njim izročenih službenih opravil, se morajo natančno držati uradnih ur in, ako treba, ob izredni potrebi tudi izven uradnih ur opravljati službo. Poštni oficijanti in poštne aspiranti so nadalje dolžni o službenih stvareh molčati nasproti vsakemu. Odgovorni so za njim izročeno blago in za vsako škodo, provzročeno državi po njihovi krivdi. Svojim predstojnikom so poštne oficijanti in poštne aspiranti dolžni pokorščino in spoštovanje; v službenem občejanju z drugimi nameščenci in pa s strankami se morajo vesti uljudno; strogo jim je prepovedano o priliki opravljanja službe od strank sprejemati ali si dati zagotoviti darila ali

drugačne dobičke. Poštni oficijanti in poštne aspiranti se morajo tudi izven službe vesti dostojno in častno ter se ogibati nedovoljenih postranskih opravil.

§ 45.

Nobeden poštne oficijant ali poštne aspirant se ne sme odkazati kakemu službenemu mestu, s čigar predstojnikom je v navzgornji ali navzdolnji vrsti v sorodu ali svaštvu ali v kaki stranski vrsti do četrtega kolena v sorodu ali do drugega kolena v svaštvu ali s katerim je združen z vezjo zakona.

§ 46.

Poštni oficijanti so dolžni se dati začasno uporabljati na kakem drugem službenem kraju (in sicer ako treba, tudi pri poštne uradih III. razreda).

V tem primeru imajo pravico:

- a) do povračila stroškov železniške ali parniške vožnje za prostore II. razreda in pa do dovolila pristojbine za dovoz na postaje in odvoz od postaj v poprečnem znesku 75 h za vsak dovoz in odvoz;
- b) na kosih, po katerih se ne more priti niti z železnico niti s parnikom, do stalnega povračila 30 h za kilometer pota za plačilo stroškov vožnje;
- c) za vsak dan brezpogojno potrebnega potovanja do dnevsčin, ki jih je odmerjati s 3 K za moške poštne oficijante III. razreda in za poštne oficijantke XI. do IX. starostnega razreda, s 4 K za poštne oficijante II. razreda in za poštne oficijantke VIII. do V. starostnega razreda, končno s 5 K za poštne oficijante I. razreda in poštne oficijantke IV. do I. starostnega razreda;
- d) za vsak dan začasne uporabe na drugem službenem kraju do hranščine, ki jo je odmerjati za oženjene poštne oficijante kakor pod c), za samske poštne oficijante z 2 K, oziroma s 3 in 4 K na dan. Ako traja začasna uporaba, kakor je pričakovati, nad štiri tedne, je dovoliti tedenske poprečne hranščine, in to po različnosti razmer za oženjene poštne oficijante III. razreda med 15 in 20 K, za oženjene poštne oficijante II. razreda med 20 in 25 K, za p. oficijante I. razreda med 25 in 30 K; za samske moške poštne oficijante, potem za poštne oficijantke je odmerjati poprečnine

hranščin v izmeri 70 odstotkov spredaj s številkami zaznamovanih nastavkov; pri tem veljaj gledé starostnih razredov ženskega osebja pod c) ukrenjeno določilo.

Ovdovele moške poštne oficijante je enačiti oženjenim, če imajo otroke, sicer pa samskim pošt-nim oficijantom.

§ 47.

Poštni oficijanti se lahko premeščajo h kakemu drugemu poštному uradu svojega dosedanjega ali v porazumu z udeleženim poštним in telegrafskim ravnateljstvom k poštному uradu kakega drugega ravnateljskega okraja. To premeščenje se lahko zgodi na zaprosilo, uradoma ali kazensko.

Poštним oficijantom se lahko dovoli dogovorno zaprosena menjava službe.

Če se premestijo na zaprosilo (menjajo službo) in pa če se premestijo kazensko, morajo poštni oficijanti iz svojega poravnati selitvene stroške.

Uradoma premeščeni poštni oficijanti imajo pravico:

- a) do povračila potnih stroškov za se po pravilih, ustanovljenih v § 46, pod lit. a), b) in c);
- b) do prispevka k selitvenim stroškom, ki ga je odmeriti z ozirom na osebne razmere poštnege oficijanta, vsekakor pa ne višje nego z 200 K.

§ 48.

Poštni aspiranti imajo v primeru uporabe na kakem drugem kraju nego v svojem bivališču ali na kakem drugem nego dosedanjem kraju uporabe pravico do povračila potnih stroškov po določenih, ustanovljenih v § 46, pod lit. a) do c) za moške poštne oficijante III. razreda, oziroma za poštne oficijantke starostnih razredov XI do IX, ter pravico do hranščine v izmeri 2 K v prvih dveh tednih začasne uporabe na drugem kraju.

§ 49.

Poštni aspiranti in poštni oficijanti III. razreda moškega spola potrebujejo poprej pismenega dovolila, če hočejo stopiti v zakon.

Za to dovolilo je zaprositi vsaj 14 dni pred sklepom zakona pri predstojnem poštнем in tele-

grafskem ravnateljstvu, imenovavši nevesto in priloživši njeno izpričevalo npravnosti.

Sklep zakona brez dobljenega dovolila zakona je službeni pregrešek.

§ 50.

Ako kateri v § 3 ustanovljenih uvetov ni izpolnjen, je smatrati službeno razmerje poštних oficijantk (poštних aspirantk) za razvezano s časom, v katerem se poistini ta učin, in dotičnico je nemudoma odstaviti od službe; zopetno združitev ločenih zakoncev je enačiti poročitvi (§ 3).

§ 51.

Predpisi, veljajoči o disciplinarnem ravnanju proti državnim uradnikom, posebno določila cesarskega ukaza z dne 10. marca 1860. l., drž. zak. št. 64, naj zmislju primerno veljajo za poštne oficijante tako, da se namesto kazni odvzetja povišbe od stopnje do stopnje lahko naloži za disciplinarno kazen odvzetje povišbe v višji prejemek (§ 22, oziroma § 27 in 28) za določen ali nedoločen čas.

Začasno odstavljenemu poštному oficijantu je treba dovoliti, če ne more opravljati stroškov živeža za se in za svojo rodbino, preživnino, ki jo je praviloma uradoma nakazati šele na njegovo formalno zaprosilo in samo, ako bi bila potreba očitna.

Preživnino je odmerjati potrebi primerno v višini ene do dveh tretjin letne plače.

Ako se začasna odstava po rekurzu razveljavi ali ako se začasno odstavljeni poštni oficijant v disciplinarni preiskavi končno spozna za popolnoma nedolžnega, mu gre popolen dodatek ustavljene plače, odbivši kako dobljeno preživnino.

§ 52.

Službeno razmerje poštних oficijantov se razveže, razen primerov, ustanovljenih v §§ 4 in 50:

1. pri začasnih poštних oficijantih z odpovedjo službe, ki se lahko zgodi tako s strani poštних oficijantov, kakor s strani poštnege in telegrafskega ravnateljstva, držeč se šesttedenskega roka odpovedi;
2. s tem, da se kdo odpove službi (§ 53);
3. s trajno vpokojitvijo (§ 54);
4. z odpustom iz službe (§ 51);
5. s smrtjo.

§ 53.

Če se kdo odpove službi, stopi prostovoljno iz službe ter se odpove hkratu naslovu, prejemkom ter vsem drugim iz službenega razmerja izvirajočim pravicam.

§ 54.

Poštni oficijante, ki postanejo vsled dalje nego devet mescev trajajoče, vendar ne neozdravne bolezni začasno nesposobni za službo, je začasno vpokojiti.

Začasno vpokojeni poštni oficijanti se lahko vzprejmejo, ako zadobijo svojo popolno sposobnost za službo, v prihodnjih petih letih, računaje od časa vpokojitve, zopet v službo, uvrstivši jih v prejšno plačilno stopnjo; pri tem pa se v pokoju prebiti čas ne všteva glede povišbe plačil. Če se kdo brani, se dati zopet uporabljati v službi, ima to moč, kakor da se je odpovedal službi.

Po preteku oznamenjene dobe je dotičnika trajno vpokojiti.

Ne glede na spredaj stoječe določilo je poštne oficijante trajno vpokojiti, ako postanejo vsled telesne ali duševne bolezni docela nesposobni za službo.

55.

Gledé preskrbe poštних oficijantov v starosti in pokoju naj veljajo določila ukazov trgovinskega ministrstva z dne 21. maja 1903. l. (drž. zak. št. 108 in 109) in poznejši ta predmet urejujoči ukazi in razpisi tako, da naj veljajo za poštne pomožne uradnike izdana določila sedaj za poštne oficijante moškega spola in za poštne in telegrafske manipulantke ukrenjena določila sedaj za poštne oficijante ženskega spola, oziraje se na posebne zakaze, ukrenjene v naslednjih §§ 56 do 58.

§ 56.

Deloma izpreminjujé določila § 6, št. 1 in 2 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 21. maja 1903. l. (drž. zak. št. 108) se določa pokojninska podstava poštних oficijantov moškega spola za III. razred brez razlike plačilne stopnje enakomerno s 1000 K; za tretjo, oziroma drugo in prvo plačilno stopnjo II. razreda s 1100 K, oziroma 1200 K in

1300 K in za tretjo, oziroma drugo in prvo plačilno stopnjo I. razreda s 1500 K, oziroma 1650 K in 1800 K, in sicer gledé vseh treh razredov brez razlike okrožja razreda aktivitetnih doklad.

§ 57.

Izpreminjujé določila § 7 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 21. maja 1903. l. (drž. zak. št. 108) se določa pokojninska podstava poštних oficijantov ženskega spola:

1. Za tiste, ki so v začasni lastnosti, brez razlike starostnega razreda enakomerno s 1000 K.

2. Za stalne poštne oficijantke po naslednjem razkazu:

V starostnem razredu	znašaj pokojninska podstava
VIII.	1.000 K
VII.	1.050 K
VI.	1.150 K
V.	1.250 K
IV.	1.350 K
III.	1.450 K
II.	1.550 K
I.	1.600 K

v obeh primerih (št. 1 in 2) brez razlike okrožja razreda aktivitetnih doklad.

§ 58.

Deloma izpreminjujé določila § 16, št. 2, lit. d ukaza trgovinskega ministrstva z dne 21. maja 1903. l. (drž. zak. št. 108) se določa znesek odpravnine za začasne poštne oficijante, ki gredó iz službe, ker jim je poštno in telegrafsko ravnateljstvo odpovedalo službo, s službenim časom do enega leta s 100 K.

§ 59.

Poštni oficijanti in poštni aspiranti, ki se zaspajoč poštarje in poštne ekspedijente uporabljajo za vodstvo razrednih poštних uradov, imajo v tej lastnosti naslov: „poštni upravnik“ in so neposrednje podrejeni poštному in telegrafskemu ravnateljstvu.

V naslednjih primerih upravljanj razrednih poštних uradov, namreč

1. kadar ima kak poštar ali kvalifikovan poštni ekspedijent (§ 60) odti, da opravi svojo vojaško prezentno službo;

2. kadar se kak poštar ali kvalifikovan poštni ekspedient izvoli v kak javen zastop;

3. kadar se kak dedno nastavljen ali po pogodbi puščen poštar ali kak poštni ekspedijent iz drugih razlogov trajno odstavi ali izključi od osebnega izvrševanja službe. je nastavitv za oskrbovanje uprave primerno število služb poštних oficijantov nad ustanovljeni stalež, ki jih je polagoma zopet odvzeti, kadar ni trajne uprave.

S takimi čezštevili poštными oficijanti je gledé povišanja in pomikanja v prijemkih (§§ 22, 24, 27—29) ravnati kakor s poštными oficijanti, ki so v staležu, ob ovedbi dolžnega stanja v zmislu § 24 pa naj ne pridejo v poštev.

V primeru, oznamenjenem pod št. 3, mora dotični poštar ali poštni ekspedijent povrniti pravilne prejemke poštnege upravnika.

§ 60.

Poštni oficijanti, ki se nastavijo za poštne ekspedijente, izstopijo za dobo te uporabe začasno iz staleža poštних oficijantov in ž njimi je za čas te uporabe gledé njihovih osebnih in plačilnih razmer ravnati po pravilih, veljajočih vsak čas za poštne urade III. razreda. Vendar obdrže svojo službeno lastnost in pa pravico, prositi za poštarstva mesta in prav tako pravico nositi uni formo, ki jim gre sicer po § 41.

Ako sami odpovedó ali ako se jim odpove službena pogodba, naj se taki poštni ekspedijenti najprej prevzamejo v imenik čakalcev in uvrsté po njihovem prejšnjem činu; tudi se lahko zopet prevzamejo v stalež poštних oficijantov; pri tem jih je, varuje njih čin, uvrstiti v tisti razred, (§§ 22, 24, 27—29) v katerega bi bili došli, ako bi bili trajno ostali v staležu.

To določilo naj velja tudi za čakalce, ki se namestijo neposrednje za poštne ekspedijente.

Poštni oficijanti in čakalci, ki se nastavijo za poštne ekspedijente, naj se imajo v posebnem znamenku v razvidnosti.

§ 61.

Stanu poštних oficijantov pripadajoče poštne ekspedijentke, katerim se je dovolilo, da dalje ostanejo v službi, če se poročijo, se ne prevzamejo zopet v stalež poštних oficijantov, vendar jim ostane po določilih, obstoječih gledé tega, pravica prositi za mesta poštarjev in poštних ekspedijentov.

§ 62.

Podčastniki, katerim se je podelila izkaznica po zakonu z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) in ki so pripravi za službe poštних oficijantov, imajo prednostno pravico ob nameščenju teh služb.

Natančnejša pravila gledé pripustitve takih prisilcev k praksi, in pa gledé njih namestitve na prazna službena mesta se ustanovljajo v ukazu trgovinskega ministrstva z dne 3. aprila 1906. l. (drž. zak. št. 78).

§ 63.

Poštni pomočniki so za opravljanje poštne in telefonske službe usposobljene osebe, ki jih uporabljajo poštarji in poštni ekspedijenti pod svojim vodstvom, s svojo zaveznostjo in odgovornostjo.

Uporaba poštних pomočnikov pri poštних uradih I. razreda, potem pri takih poštних uradih II. razreda, pri katerih je ustanovljeno mesto poštnege oficijanta, je praviloma nedopustna; pri poštних uradih III. razreda, pri katerih je ustanovljeno mesto poštnege oficijanta, pa se lahko z odobrilom trgovinskega ministrstva (opustivši ustanovljeno mesto oficijanta) dovoli, da dotični poštar uporablja čakalca (§ 10), ki bi bil po določilih § 45. izključen od uporabe na dotičnem poštнем uradu, v lastnosti poštnege pomočnika.

§ 64.

V uporabljanje za poštne pomočnike se pripuščajo samo neomadeževane osebe, ki imajo avstrijsko državljanstvo, ki so vsaj 16 let stare in so dovršile vsaj popolno ljudsko šolo.

Osebe, ki bi bile po določilih § 4 izključene od dosege službe poštnege oficijanta, se tudi za poštne pomočnike ne smejo uporabljati.

§ 65.

Namerjano uporabo kakega poštnege pomočnika je pravočasno naznaniti poštному in telegrafskemu ravnateljstvu.

Poštno in telegrafsko ravnateljstvo naj, ako se mu iz tehničnih razlogov ne zdi potrebno prepovedati uporabo namerjanega poštnege pomočnika, vzame

naznanilo odobruje na znanje in naj poštarju (pošt-nemu ekspedijentu) naroči, da vzame poštnege pomočnika s podano roko v obljubo zvestobe in uradne molčljivosti (glej prilogo 5) v navzočnosti kake priče.

Priloga 5.

• Poštna in telegrafska ravnateljstva imajo v ostalem tudi pravico, že službujočega poštnege pomočnika izključiti od nadaljnje uporabe.

§ 66.

Nadzorni organi imajo dolžnost se o priliki službenih potovanj s kratko ustno preskušnjo pre-pričati o pripravnosti poštnege pomočnikov za pomožno oskrbovanje službe. Ako se pri tem pokaže popolna nesposobnost poštnege pomočnika ali ako se iz po-preskušnje uradnega poslovanja dotičnega poštnege urada podajo drugi pomisleki zoper osebo poštnege pomočnika, naj ga na predlog nadzornega organa izključi poštno in telegrafsko ravnateljstvo od opravljanja službe.

§ 67.

Za poštne pomočnike se lahko dadó uporabljati tudi čakalci mest poštnege oficijantov (§ 10). V tem primeru zadošča, če se poda naznanilo pošt-nemu in telegrafskemu ravnateljstvu hkratu, ko se vzprejmejo; tudi preskušnja po nadzornem organu (§ 66) naj odpade.

Take poštne pomočnike naj službodajnik pred uporabo v službi zgolj opomni na obljubo zvestobe in uradne molčljivosti, storjeno po § 8.

Službena uporaba za poštnege pomočnika ne pride v poštev za nadaljnjo službovanje čakalcev, toda z izjemo, da je take čakalce, ki so se kakor pomoč-niki zakrivili težkih pogrškov zoper službene dolž-nosti, stalno izbrisati iz imenika čakalcev (§ 10).

§ 68.

Poštne pomočniki so k svojemu službodajniku (poštarju, pošt-nemu ekspedijentu) v zasebnem služ-benem razmerju, in eventualno plačilo se prepušča medsebojnemu dogovoru.

§ 69.

Poštneim ekspedijentom se ne daje nikak pri-pomoček za to, da imajo poštne pomočnike. Tudi pri poštneih uradih II. razreda naj se poštne pomoč-niki sicer praviloma uporabljajo za račun poštarja; vendar se lahko dotičnemu poštarju dodeli manipu-lacijski pripomoček:

1. v primeru, omenjenem v drugem odstavku § 63, in sicer:

- a) pri poštneih uradih II. razreda, 1. stopnje (z več nego 30.000 enotami) v izmeri 700, 600 ali 500 K;
- b) pri poštneih uradih II. razreda, 1. stopnje (z ma-nje nego 30.000 enotami), v izmeri 600, 500 ali 400 K;
- c) pri poštneih uradih II. razreda, 2. stopnje v izmeri 400, 320 ali 240 K;

pri tem naj velja najvišji postavek za moške poštne pomočnike, najnižji postavek za soproge dotičneih poštarjev in srednji postavek za druge ženske poštne pomočnike.

2. ako je potreba privzeti pomožno silo pri kakem pošt-nem uradu II. razreda, ne da bi se usta-novilo mesto poštnege oficijanta.

V tem primeru naj se uporabljajo pod št. 1. lit. b) in c) navedena vodila.

Priloga 1.

Obljuba.

Ker ste bili pripuščeni v prakso pri c. kr. poštнем in telegrafskem zavodu, obljubite, da bodeste vestno izpolnjevali v tej praksi Vam naložene, posebno označene dolžnosti, da se bodeste voljno pokorili zakonom ter Vam danim naročilom svojih predstojnikov ter zvesto varovali službeno tajnost.

„Kar se mi je pravkar povedalo in sem prav in natančno razumel, to moram in hočem zvesto izpolnjevati.“

.....
(Podpis obljublajoče osebe.)

Spredaj stoječa obljuba se je storila danes v naši navzočnosti.

....., dne 190 .

.....
(Podpis priče.)

.....
(Podpis voditelja poštneга urada.)

Št.

Priloga 2.

Službena prisega.

Vi prisežete prisego k Bogu vseмогоčnemu, in obljubite pri svoji časti in zvestobi, da boste Njegovemu Veličanstvu presvetlemu knezu in gospodu Francu Jožefu Prvem, po milosti Božji cesarju avstrijskemu, apostolskemu kralju ogrskemu, kralju českemu, dalmatinskemu, hrvaškemu, slavonskemu, gališkemu, vladimerskemu in ilirskemu, nadvojvodi avstrijskemu itd. itd. in za Njim iz Njegovega rodu in krvi nasledujočim dedičem neprelomno zvest in pokoren.

Vi prisežete, da se boste neprelomno ravnali po državnih osnovnih zakonih, vestno izpolnjevali Vam v Vaši službi naložene, posebno označene dolžnosti, pri tem imeli pred očmi vedno le najboljše v službi Njegovega Veličanstva in države, se voljno pokorili zakonom in Vam danim naročilom svojih predstojnikov ter zvesto varovali službeno tajnost.

Prisežete tudi, da ne pripadate niti sedaj kaki inozemski, politične namene zasledujoči družbi, niti ne boste v bodoče pripadali kaki taki družbi.

„Kar se mi je pravkar prečitelo in sem dobro in razločno razumel, to moram in hočem zvesto izpolnjevati.“

Tako gotovo, kakor mi Bog pomagaj!“

.
(Podpis prisežnika.)

., dne 190 .

Spredaj stoječa prisega se je prisegla danes v naši navzočnosti.

.
(Podpis priče.)

.
(Podpis prisegojemnika.)

Posnetek

iz

zakona z dne 22. junija 1878. l. (drž. zak. št. 59) gledé uredbe osebnih in službenih razmer civilnih državnih uslužbencev, pripadajočih oboroženi moči.

§ 5.

Dokler traja aktivna vojaška služba:

- a) zarad svoje vojaške izomike v času, zakonito določenem za izomiko novincev;
 - b) o priliki občasnih vaj v orožju;
 - c) v primeru mobilizacije, in
 - d) v primeru sklica črne vojske,
- se hrani vsakemu civilnemu državnemu uslužbencu njegovo civilno službeno mesto in njegov čin civilne službe.

Taka vojaška služba ne ovira niti povišanja v civilni državni službi, niti ne pretrguje peteroletja, ki ga je dovršiti, da se kdo pomakne na višjo plačilno stopnjo.

Ta čas, ko je kdo v aktivni vojaški službi, da dovrši svojo zakonito prezentno službo, se hrani

vsakemu civilnemu državnemu uslužbencu mesto civilne službe iste kategorije in istega činovnega razreda, vendar je s tem — razen časa pod c) omenjene mobilizacije, — pretrgano tisto peteroletje, ki ga je dovršiti, da je moči koga pomakniti na višjo plačilno stopnjo.

Leto vojske v zmislu § 10 zakona z dne 27. decembra 1875. l. (drž. zak. št. 158) se pač vračunja za skupni službeni čas, ne pa v peteroletje, potrebno za dosego višjih prejemkov v aktivni civilni državni službi.

Gledé peteroletja postavljena načela naj se tudi zmislu primerno uporabljajo na dosego drugih, od določene dobe odvisnih priboljškov (na primer decenalne priklade.

Posnetek

iz

„Službenega reda za uradnike in služabnike, podrejene III. odseku trgovinskega ministrstva“.

(Na podstavi Najvišjega sklepa z dne 28. novembra 1852. l., razglašen z razpisom trgovinskega ministrstva z dne 16. decembra 1852. l., št. 2649 (uk. št. 100 iz l. 1852.)

§ 14.

Uradniki in služabniki so odgovorni za natančno izpolnjevanje zanje izdanih službenih predpisov in navodil.

Dolžni so njim poverjena opravila po zakonih vestno oskrbovati in se v uradnih stvareh pokoriti vsem zaukazom svojih predstojnikov.

Zaukaze, ki morejo imeti za posledico odgovornost podrejenih uradnikov, je kolikor moči izdajati pismeno.

§ 15.

Uradniki in služabniki morajo strogo varovati službene tajnosti, če tudi so zanje zvedeli samo ustno, in ostanejo dolžni to storiti tudi po izstopu iz državne službe.

§ 16.

Uradnikom in služabnikom je prepovedano, pokler v resnici služijo in dobivajo kak prejemek iz državne blagajnice, svoje pritožbe zoper odredbe svojih predstojnikov ali svoje drugačne iz službene zveze izvirajoče razmere objavljati po časnikih.

§ 17.

Od vsakega državnega uradnika in služabnika se zahteva, da se tudi v zasebnem življenju vede svoji službi in svoji časti primerno.

§ 18.

Uradniki in služabniki se morajo najstrožje vzdržati sprejeti kako darilo v uradnih stvareh.

§ 19.

Uradniki in služabniki se ne smejo posvetiti nobenemu postranskemu opravilu in nobenemu podjetju katerekoli vrste ali se ga udeležiti,

1. ki bi moglo po svoji kakovosti ali razmeri s službo uradnika ali služabnika utemeljiti uvet pristranosti v izvrševanju njihovega opravila ali službe,

2. ki nasprotuje dostojnosti ali zunanji časti uradnikov in služabnikov ali dostojanstvu uradnikov, ali

3. ki zahteva čas uradnika in služabnika na stroške natančnega izpolnjevanja njegovega poklica.

O dopustnosti postranskega opravila za kakega uradnika ali služabnika odloča neposredni uradni predstojnik, pušča je rekurz na višje oblastvo.

§ 23.

Vsak uradnik ali služabnik je po svojih močeh brez pravice do posebne nagrade zavezan, oskrbovati poleg svojih navadnih dolžnosti posebna opravila, ki mu jih od časa do časa naroči njegov predstojnik iz službenih ozirrov in nastalih posebnih po-

vodov, in v tem oziru mu ostane samo pritožba na višje oblastvo, ki pa nima odložive moči.

§ 24.

Vsak uradnik je dolžen se proti povračilu zakonitih potnih stroškov in dnevnščin ali izmerjenih poprečnih zneskov ne samo začasno dati uporabljati na kakem drugem kraju, nego kjer je nastavljen, temveč se lahko, ako zahtevajo službeni oziri, stalno premesti v kak drug službeni kraj proti povračilu zakonitih selitvenih stroškov.

§ 25.

Izvemši primer bolezni, ki jo je nemudoma naznaniti predstojnikom in po okolnosti pravilno dokazati, nima uradnik ali služabnik pravice, se svojemu uradu ali službi odtegniti brez posebnega dovolila (dopusta).

Kdo sme dati to dovolilo z ozirom na njega dobo in kaj je treba dokazati v ta namen, določajo posebni službeni predpisi.

§ 26.

Če se zaprosi in dovoli dopust (izvemši primer pravilno dokazane bolezni ali važnih službenih ozirov) na daljši čas nego četrto leto, ne dobiva uradnik ali služabnik po tej četrtni leta nikake plače ali mezde dotlej, da zopet vstopi v službo. Izjeme tega pravila potrebujejo Najvišjega odobrila.

§ 27.

Uradnik, ki ima račune ali ki je nameščen pri kaki blagajnici, ne sme praviloma nastopiti niti dovoljenega dopusta, ako ni poprej s skontrovanjem blagajnice in likvidaturo dokazal pravilnost in redno izročitev oskrbovane blagajnice ali stvari.

Oprostitev od te dolžnosti potrebuje odobrila ministrstva (izvemši nujne primere, v katerih se je moči zadovoljiti s primernim zavarovanjem).

§ 28.

V vsakem obvestilnem dekretu o dovoljenem dopustu je navesti čas, od katerega naj se začne dovoljeni rok dopusta.

Vsako odstranitev od urada ali službe brez dokazane bolezni ali dovoljenega dopusta, ter vsak nepravičen prestop dopusta je kaznovati kakor službeni pregrešek.

Ako bi kak uradnik ali služabnik brez dokazane bolezni in brez dopusta izostal iz urada osem dni ali bi se v 14 dneh po preteku dopusta ne povrnil na svojo službo, se plača odbije za vsak dan, za katerega se je prestopil dopust.

§ 90.

Uradniki in služabniki so odgovorni za škodo, povzročeno, po krivdi v njihovem uradu ali v službi (zlasti če so se prestopila ali v nemar pustila službena navodila) in so dolžni jo povrniti.

Ako je škoda nastala po krivdi več oseb, je vsak odgovoren za delež, storjen po njegovi krivdi. Ako se deleži posameznikov ne dadó ovedeti na poškodbi, ali ako se je škoda naredila nalašč, so vsi odgovorni za enega in eden za vse.

§ 91.

Uradniki in služabniki se zaradi svojih uradnih opravil praviloma ne morejo tožiti na civilnih sodiščih, in vsako tako zoper nje naperjeno tožbo mora torej civilni sodnik takoj zavrniti.

Izjema velja samo v primeru, če pristojno upravno ali kazensko oblastvo izrečno dovoli pravdno pot zoper kakega uradnika ali služabnika vsled kakega njegovega uradnega dejanja.

§ 92.

Terjatve državne uprave (državnega zaklada) do uradnikov in služabnikov, ki se izvajajo zgolj iz službenega razmerja, je dognati po upravnem potu. Isto velja o enakih terjativah do države.

§ 93.

Ta predpis se torej ne nanaša samo na tiste terjatve, ki izvirajo iz pristojbin uradnikov ali služabnikov ali njihovih rodbinskih udov (n. pr. plača, mezda, pokojninski užitek, predplačila, potni stroški), temveč sploh na vse iz službene zveze izvajane terjatve države do uradnikov in služabnikov in na take terjatve uradnikov in služabnikov do države.

§ 94.

Sodna oblastva so torej dolžna, na podstavi takih upravnih razsodb dovoliti ugotovitev ali izvršilo.

§ 95.

Tudi brez posredovanja sodišč lahko zadevno upravno oblastvo zaukaže odbitke od plač, mezd ali drugačnih užtkov uradnikov in služabnikov, da se izterjajo ali ugotovijo državne terjatve, izvirajoče iz službenega razmerja, in blagajnice jih lahko izvrše neposrednje ali po njim predpostavljenih oblastvih.

§ 96.

Taki odbitki se nikakor ne morejo zmotiti z ru-beži ali odstopi, ki so jih tudi prej dosegli zasebniki,

torej se morejo pravice zasebnikov po tozadevnih posebnih predpisih dokazati samo na tisti del plače ali mezde ali pokojnine, čigar plačilo ni ustavljeno.

§ 97.

Od preživnin se ne more nič odbiti tudi ne v prid državnemu zakladu.

§ 98.

Zapuščina kakega uradnika ali služabnika, ki je imel račun z državnim zakladom, se izven izvršil-ne poti ne sme prisoditi brez privolila dotičnega upravnega oblastva.

Priloga 5.

Obljuba.

Ker se je dovolila Vaša uporaba za poštnega pomočnika, obljubite, da bodeste vestno izpolnjevali Vam v Vaši službi naložene dolžnosti in zvesto varovali službeno tajnost.

„Kar se mi je pravkar povedalo in sem dobro in natančno razumel, to moram in hočem zvesto izpolnjevati.“

(Podpis obljublajoče osebe.)

Spredaj stoječa obljuba se je danes storila v naši navzočnosti.

dne 190

(Podpis priče.)

(Podpis voditelja poštnege urada.)

78.

Ukaz trgovinskega ministrstva z dne 3. aprila 1906. l.

o ravnanju z upravičenimi podčastniki gledé prošnje za mesta poštних asistentov, oziroma poštних oficijantov.

Na podstavi Najvišjega sklepa z dne 1. aprila 1906. l. se določa v porazumu s c. kr. ministrstvom za deželno bran, da se naj v področju poštne in telegrafskega zavoda o ravnanju z upravičenimi podčastniki gledé prošnje za mesta poštних asistentov, oziroma poštних oficijantov, dokler se drugače ne ukrene, uporabljajo naslednja določila:

Člen I.

Do posrednje dosege mest poštних asistentov imajo pravico tisti upravičeni podčastniki, katerim se je podelila izkaznica, da prosijo za mesta, oznamljena v prvem odstavku § 5 zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60),

a) ako so z zadostnim uspehom dovršili vsaj štiri nižje razrede kake srednje šole ali njim zenačenega učilišča ali pa tri razrede meščanske šole ali ako se končno uporabljajo za aspirante vojaških računovodnikov in

b) ako so v zmislu ukaza trgovinskega ministrstva z dne 30. julija 1897. l., št. 43526 (p. in t. uk. št. 78), hodili v poštni in telegrafski učni tečaj, združen s šestmesečno poskusno prakso na kakem poštнем uradu na sedežu poštne in telegrafskega ravnateljstva, in na koncu z vsaj dobrim uspehom opravili prometno preskušnjo.

Člen II.

Upravičeni podčastniki, katerim se je podelila izkaznica v zmislu prvega odstavka § 5 zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60), ki pa ne ustrezajo v členu I pod lit. a stavljenim zahtevam, imajo najprej (člen XI) pravico le, da dosežejo mesta poštних oficijantov, in sicer le s pogojem, da so dovršili v § 7 in 8 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 3. aprila 1906. l. (drž. zak. št. 77) določeno šestmesečno poštno poskusno prakso in da so prebili v § 9

tega ukaza oznamenjeno preskušnjo vsaj s cenilom „usposobljen“.

Člen III.

Upravičeni podčastniki, katerim se je podelila izkaznica v zmislu prvega odstavka § 5 zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60), ki sicer ustrezajo v členu I stavljenim zahtevam, pa dobé pri prometni preskušnji cenilo: „Ni prebil, toda za službo poštne oficijanta za usposobljenega proglašen“, imajo tudi najprej (člen X) le pravico, da dosežejo mesta poštних oficijantov.

Člen IV.

Da se nudi upravičenim prosilcem pregled o možnostih namestitve, bo trgovinsko ministrstvo vsako leto v mescu juliju razglasilo prilično število mest poštних asistentov in poštних oficijantov, ki se najbrže namestijo v teku prihodnjega leta, v obliki, ki ustreza določilom zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60).

Prošnje upravičenih prosilcev, katerim se je ali že podelila izkaznica v zmislu prvega odstavka § 5 oznamenjenega zakona ali katerim se taka izkaznica najbrže podeli na koncu dvanajstega prezentnega službenega leta, za pripustitev v poštni in telegrafski učni tečaj (čl. I) oziroma v šestmesečno poskusno prakso (čl. II) je treba vložiti tako pravočasno, da dospó vsako leto najdalje do 1. dne septembra v trgovinsko ministrstvo.

Prosilci, ki so še v aktivni službi, morajo vlagati prošnje potom predpostavljenega poveljstva, oziroma c. kr. ministrstva za deželno bran ali c. in kr. državnega vojnega ministrstva.

V prošnjah je treba hkratu imenovati poštno in telegrafsko ravnateljstvo, v čigar okraju se želi namestiti, eventualno (če se prósi za mesta poštних oficijantov) se lahko ozameni tudi poštni urad, na katerem želi prosilec jemati prakso (§ 8 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 3. aprila 1906. l. [drž. zak. št. 77]).

Podčastniki, ki so še v dvanajstem letu prezentne službe, pa se naj pripuščajo v učni tečaj, oziroma v poskusno prakso le tedaj, ako je dotični podčastnik v času začetka tečaja, oziroma poskusne prakse že v drugi polovici dvanajstega leta prezentne službe.

Člen V.

Prosilci se bodo imeli na podstavi po členu IV vloženih prošenj v trgovinskem ministrstvu v razvidnosti in se pravočasno odkažejo posameznim poštanim in telegrafskim ravnateljstvom, izročivši hkratu prošnje. Ob tem odkazovanju se bo sicer v obče oziralo na želje, ki so jih izrazili prosilci glede službenega kraja; vendar si trgovinsko ministrstvo pridržuje posamezne prosilce porazdeliti na eni strani po osebnih in službenih razmerah v posameznih ravnateljskih okrajih, na drugi strani oziraje se na jezikovno znanje in domovinsko pristojnost prosilcev.

V zadnjem odstavku § 7 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 3. aprila 1906. l. (drž. zak. št. 77) oznamljena učnina se prevzema za upravičene podčastnike na dolg proračuna poštne in telegrafskega zavoda.

Člen VI.

Poziv prosilcev na učni tečaj, oziroma v poskusno prakso naj ukrenejo poštna in telegrafska ravnateljstva pravočasno, in sicer potom neposrednjega dopisovanja s predstojnimi vojaškimi poveljstvi prosilcev, eventualno glede prosilcev, ki niso več v aktivni službi, naravnost.

Poštna in telegrafska ravnateljstva naj hkratu, nekraté poziva na podstavi prošenj, takoj uvedejo poizvedovanja o državljanskem in nravnem vedenju prosilcev, preden so vstopili v vojaško službo, eventualno po njihovem izstopu iz nje. Ako je uspeh teh poizvedeb neugoden, je treba nemudoma poslati trgovinskemu ministrstvu poročilo, ki se torej dogovori s c. kr. ministrstvom za deželno bran, oziroma s c. in kr. državnim vojnim ministrstvom.

Člen VII.

Upravičeni obiskovalci poštne in telegrafskega učnega tečaja se naj, opustivši izdajo formalnega potrdila obiskovanja, brez posebnega zaprosila, še preden poteče šesti mesec dopusta, pritegnejo prometni preskušnji, kakor je predpisano.

O uspehu preskušnje je treba nemudoma poročati trgovinskemu ministrstvu ter zopet predložiti prošnje podčastnikov. Preskusna izpričevala, eventualno odlok o neugodnem uspehu preskušnje (§ 35 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 30. julija 1897. l., št. 43526 [p. in t. uk. št. 78]) je treba vročiti kandidatom.

Člen VIII.

Upravičeni obiskovalci poštne in telegrafskega učnega tečaja, ki so dobili pri prometni preskušnji vsaj cenilo „Prebil z dobrim uspehom“, se imenujejo za poštne asistente na podstavi naznanila o uspehu preskušnje (čl. VII), in sicer prosilci, ki so v dvanajstem letu prezentne službe, eventualno šele, ko so dodatno predložili izkaznico, in sicer po možnosti (čl. V) v ravnateljskih okrajih, ki so jih izbrali.

V ta namen se prihrani potrebno število mest poštne asistentov, ki se izpraznijo, dokler traja učni tečaj.

Taki poštne asistenti se vrsté med seboj najprej po uspehu preskušnje, v skupinah z enakim uspehom preskušnje, po istinito dovršenem aktivnem službenem času, ako je ta čas enak, po vojaškem činu in v zadnji vrsti po starosti, prosilce, ki so v dvanajstem letu prezentne službe, pa je treba vrstiti, ako predložijo izkaznico šele po imenovanju ostalih upravičenih prosilcev, po dnevu njihovega imenovanja.

Člen IX.

V poskusno prakso za doseglo mest poštne oficijantov pripuščeni upravičeni podčastniki naj se še pred pretekom šestega mesca dopusta pritegnejo v § 9 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 3. aprila 1906. l. (drž. zak. št. 77) oznamljeni preskušnji in tisti podčastniki, ki so prebili preskušnjo vsaj s cenilom „usposobljen“, naj se imenujejo za poštne oficijante II. razreda ter se jim h kratu izda in vroči preskusno izpričevalo, in sicer prosilci, ki so v dvanajstem letu prezentne službe, šele po predložitvi izkaznice. V ta namen je treba pustiti potrebno število mest poštne oficijantov v dotičnem ravnateljskem okraju praznih.

Taki poštne asistenti se vrsté med seboj najprej po uspehu preskušnje, v skupinah z enakim uspehom preskušnje, po istinico dovršenem aktivnem službenem času, ako je ta čas enak, po vojaškem činu in v zadnji vrsti po starosti, prosilce, ki so v dvanajstem letu prezentne službe, pa je treba vrstiti, ako predložijo izkaznico šele po imenovanju ostalih upravičenih prosilcev, po dnevu njihovega imenovanja.

Hkratu je treba tudi trgovinskemu ministrstvu poročati o uspehih poskusne prakse in preskušnje ter o namestitvi podčastnikov.

Člen X.

Ako so dobili obiskovalci poštnega in telegrafskega učnega tečaja pri prometni preskušnji cenilo „ni prebil, toda proglašen, da je sposoben za službo poštnega oficijanta“, naj se uradoma silijo, da podajo pismeno izjavo, ali želé dobiti mesto poštnega oficijanta in, ako da, v katerem ravnateljskem okraju.

To izjavo je treba priložiti naznanilu, ki se poda v zmislu člena VII.

Trgovinsko ministrstvo pošlje potem prošnjo dotičnega podčastnika z njegovo izjavo vred kakemu poštnemu in telegrafskemu ravnateljstvu, in sicer po možnosti ravnateljstvu, imenovanemu v izjavi, z naročilom, naj imenuje dotičnega podčastnika za poštnega oficijanta II. razreda.

Take poštni oficijante je treba vrstiti v skupino v zmislu člena IX imenovanih poštnih oficijantov, ki so dobili pri preskušnji cenilo „usposobljen“.

Člen XI.

Poštni oficijanti, ki so bili nameščeni na podstavi izkaznice v zmislu prvega odstavka § 5 zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60), naj se, če so dobili pri preskušnji poštnih oficijantov cenilo „izvrstno usposobljen“, najpozneje po dovrstitvi triletnega, sicer po dovrstitvi štiriletnega zadovoljujočega službenega časa poštnega oficijanta imenujejo za poštni oficijante I. razreda, ako so z ugodnim uspehom opravili v § 15 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 19. maja 1900. l. (drž. zak. št. 87) oznamenjeno preskušnjo; taki poštni oficijanti (II. razreda) imajo po uspehu preskušnje pri preskušnji poštnega oficijanta po dovrstitvi vsaj triletnega, oziroma štiriletnega službenega časa tudi pravico zahtevati, da se pripusté v poštni in telegrafski učni tečaj in v ta namen eventualno uradoma premestijo na sedež poštnega in telegrafskega ravnateljstva.

Zadevne vloge je treba vložiti po predpisanem službenem potu najdalje do 15. dne septembra na trgovinskem ministrstvu, ki izda, ako so dani pogoji, hkratu nadaljnja naročila zaradi pripustitve prosilcev v poštni in telegrafski učni tečaj, kolikor moči ozi-
raje se na želje, izražene gledé službenega kraja.

S takimi obiskovalci tečaja je torej ravnati po vodilih, danih v členih VII in VIII. Ako dobi tak obiskovalec pri prometni preskušnji cenilo „ni prebil, toda proglašen, da je sposoben za službo poštnega oficijanta“ se to šteje enako cenilu „ni prebil“.

Člen XII.

Upravičeni podčastniki, katerim se je podelila izkaznica v zmislu § 4 zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60), se za poskus tudi pripuščajo v šestmesečno poštno poskusno prakso, ustanovljeno v § 7 in 8 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 3. aprila 1906. l. (drž. zak. št. 77), da dosežejo mesta poštnih oficijantov, s pogojem, da se izkažejo vsaj s tako mero splošne omike, ki jo označuje učni cilj petega razreda pet- ali večrazredne obče ljudske šole. To je treba dokazati ali z odpustnico pet- ali večrazredne obče ljudske šole, iz katere se vidi dovršitev V. letnega tečaja, ali pa z odpustnico kake meščanske šole. Ako se taka odpustnica ne more prinesiti, mora prosilec svojo občo omiko dokazati z izpričevalom o preskušnji, opravljeni z dobrim uspehom ad hoc na kaki prej imenovanih kategorij občnih ljudskih šol o učni tvarini V. letnega tečaja.

Člen XIII.

Gledé vlaganja prošenj takih prosilcev, njih odkazovanja in pozivljanja v poskusno prakso ter pripuščanja k preskušnji, oznamenjeni v § 9 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 3. aprila 1906. l. (drž. zak. št. 77), naj veljajo zmislu primerno zadevna določila členov IV, V, VI in IX. Tiste podčastnike, ki so prebili preskušnjo vsaj s cenilom „usposobljen“, je imenovati izdavši in vročivši jim hkratu preskusno izpričevalo — in sicer prosilci, ki so v dvanajstem letu prezentne službe, šele po predložitvi izkaznice — za poštni oficijante II. razreda, in sicer najprej začasno tako, da velja zanje določilo § 52, št. 1 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 3. aprila 1906. l. (drž. zak. št. 77) gledé pripustnosti odpovedi službe.

Poštna in telegrafska ravnateljstva naj v ta namen pusté potrebno število mest poštnih oficijantov praznih.

Taki poštni oficijanti se vrsté med seboj najprej po uspehu preskušnje, v skupinah z enakim uspehom preskušnje, po istinito dovršenem aktivnom službenem času, ako je ta čas enak, po vojaškem činu in v zadnji vrsti po starosti, prosilce, ki so v dvanajstem letu prezentne službe, pa je treba, vrstiti, ako predložijo izkaznico šele po imenovanju ostalih upravičenih prosilcev, po dnevu njihovega imenovanja.

Hkratu je treba tudi trgovinskemu ministrstvu poročati o uspehih poskusne prakse in preskušnje ter o namestitvi podčastnikov.

Take poštne oficijante je treba v njihovi službeni lastnosti stalno potrditi, ako so pri preskušnji poštних oficijantov dobili cenilo „izvrstno usposobljen“, po dovršitvi zadovoljujočega enoletnega, sicer pa po dovršitvi zadovoljujočega dveletnega službenega časa poštних oficijantov.

Gledé dosege mest poštних asistentov naj za take, za poštne oficijante imenovane podčastnike

veljajo določila § 40 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 3. aprila 1906. l. (drž. zak. št. 77) tako, da je s takimi poštными oficijanti ravnati po določilih člena XI, ako dodatno dokažejo v členu I, pod. lit. a oznamenjeno predizobrazbo.

Auersperg s. r.

